

Mali Trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84.—, polletno Din 42.—, mesečno Din 7.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica št. 23, telefon št. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun št. 15.420.

Leto III.

Ljubljana, 28. februarja 1931.

Štev. 9.

Cena, vrednost in prodajne metode.

Ena največjih napak prodajnega oseboja, ki ni jasna samo prodajalcem-zaceenikom, marveč tudi stariim, rutiniranim prodajalcem, je navada, da takoj ko stranki predlože zahtevano blago, obenem tudi hitro povedo ceno, dasiravno je ta največkrat na blagu jasno označena. Celo mnogo več: pri velikem številu naših prodajalcev je poznanje cene tudi edina njim znana panoga iz prodajne umetnosti. Dasiravno je to precej postranskega pomena in za prodajalca niti ne posebno važno, ker se o ceni lahko vsak hip prepriča, bodisi iz numeracije na predmetu samem, bodisi iz cenika ali iz kalkulacijske knjige, odnosno iz fakture, se večina naših prodajalcev izgublja samo v učenju cen ter je sila ponosna na to svoje znanje. Vse ostale, mnogo bolj potrebne panoge prodajne umetnosti pa zanemarija in jim tudi nasplošno ne pripisuje bogzna kake važnosti — ali pa sploh nobene.

Navada, da prodajalec hitro pove stranki tudi ceno predloženega blaga, izvira največkrat iz popolne nepoučenosti v prodajnih metodah, in naj bi stranki dokazala, da je prodajalec res strokovnjak, morebiti celo — vzbudila njeno občudovanje. Učinek te navade ali boljše, razvade pa je navadno ta, da stranka zadobi vtis, da je cena previsoka, ali pa, da je prodajalec v dvomu, da stranka poseduje toliko vsoto; na vsak način pa vsaj to, da je predloženo blago za stranko predrago.

Tudi napoved nizke cene učinkuje na kupovalca v nezazelenem smislu, ker mu vzbuja dvom v kvalitatívno vrednost. Nehote išče napak ali drugih slabih strani. In če se konečno spriči nizke cene vendarle odloči za nakup, mu ta kupčija ne napravi tistega zadovoljstva, ki ga mora stranka občutiti, ko odhaja iz prodajalne. Zadovoljitev kupovalcev je predpogoj do ustvarjanja njih zaupanja nasproti trgovcu.

Taki prodajalci, ki umetnost prodaje zapopadejo samo v znanju napovedovanja cen, so živa tarifna knjiga, ki s prodajo nima prav nobene skupnosti, še manj pa s prodajnimi metodami.

Največje zlo pa je, da živi večina takih tarifnih knjig v prepričanju, da so cene previsoke, kar izvira iz njihovega pomanjkljivega poznanja ali celo iz popolnega nepoznanja blaga, katerega prodajajo. Predpogoj za dosego uspeha pri prodaji je: poznanje kakovosti in poznanje načina produkcije prodajnih predmetov.

Koliko imamo prodajalcev, ki bi v resnici razumeli oceniti kakovost blaga, ne iz stališča prodajalca, marveč iz stališča kupca? In koliko imamo takih, ki so poleg tega uvideli potrebo, poučiti se o načinu produkcije prodajnih predmetov, bodisi potom ogleđa v tovarni ali pri drugem producentu, bodisi vsaj potom strokovnega čtiva? Poznanje načina produkcije je neobhodno potrebno za dosego zmožnosti pravičnega ocenjevanja kvalitete.

Ne z napovedjo cene, marveč z dokazom, da je predloženo blago privlačno, primerno, koristno, trpežno, moderno, praktično ter da ima vsaj eno prednost med svojevrstnimi predmeti, navdušite stranko za nakup.

Tega seveda ne dosežete samo s tem, da pričnete na dolgo in široko predavati o načinu produkcije, kateremu sledi zopet predavanje o kvaliteti, združeno z opisovanjem vrlin blaga. Ta strokovna pojasnila v svojih podrobnostih naj si prodajalec prihrani za ugoden trenutek, ko je treba stranki razpršiti dvome v solidnost predloženega blaga. Pojasnila, ki so podprta s strokovnim poznanjem produciranja, najbolj učinkovito dokažejo njegovo kvalitativno vrednost in prednosti.

Študij produciranja in kvalitativne vrednosti blaga iztrezni tudi tistega prodajalca, ki živi v prepričanju, da je prodajna cena previsoka, in mu dokaže, da temu ni tako. Prodajalčeva domneva o previsoki ceni preide skoraj v vsakem slučaju sugestivno na kupovalca; zlasti, če ima prodajalec poleg tega še »talent« za napovedovanje cen, ki jih v tem slučaju napove vedno z nesigurnim glasom, z nekakim strahom, (ki je v tem slučaju tudi popolnoma upravičen) da mu stranka ne uide.

Poleg poznanja kvalitete in načina proizvodnje blaga igra največjo vlogo način, kako blago stranki predložimo. Velike trgovine z modnim blagom so že tudi pri nas spoznale potrebo čim okusnejšega, takorekoč živega predvajanja prodajnih predmetov, in imajo nastavljene za to prikupne manekine, ki si željeno toaleta, klobuk, okraske in slično, spretno nadenejo ter pokažejo privlačnost in ljubkost v živi obliki, da navdušijo s tem kupovalko.

Prav tako morajo biti strankam predloženi vsi drugi prodajni predmeti na okusen, privlačen način, ki naj obenem kupovalcu pokaže nekaj več lepote in vrlin kot jih razodeva malomarno predloženo blago.

Vrednost in cena blaga pa nista odvisna drug od drugega, tudi ne odvisita od cene surovin v zvezi s stroški produkcije, in je mnogokrat vrednost posa-

meznega predmeta odvisna od drugih lastnosti, predvsem pa od kupčeve želje, dobiti iskani predmet v svojo posest, tedaj od povpraševanja.

Cena prodajnega predmeta je odvisna predvsem od mnenja kupovalcev, često v kričečem nasprotju z reelno vrednostjo in mnogokrat temelji na popolnoma psiholoških motivih. Dnevno časopisje je prav zadnje čase mnogo razpravljalo o cenah umetnin, slik in kipov, del znamenitih umetnikov iz starega in srednjega veka, pa tudi iz novejših časov, ki so bila do zadnjega občudovana, da, oboževana; dokler se ni konečno izkazalo, da gre za spretno ponaredbo, ali celo za originalna dela novejših, manj znanih umetnikov. Umetnina je pri vsem tem ostala umetnina in ni vsled odkritja, zlasti pri originalnih delih s potvrjenimi podpisi, prav ničesar izgubila na svoji umetniški vrednosti, pač pa na ceni, kar je umljivo in opravičljivo samo iz stališča ljubiteljev starin.

Težje umljivo in naravnost krivično pa je to, da je taka, res originalna umetnina, izgubila poleg cene tudi ves svoj sloves in da so se razni strokovnjaki, ki so izrekli svoj slavospev umetnini v dobri veri, da gre za originalno delo slavnih umetnikov, pričeli sramovati svojih prejšnjih izjav. Umotvor, ki je navzlic temu ostal še vedno umotvor, je bil po odkritju tudi iz stališča umetniške vrednosti deležen prav tako velikega zasramovanja kot prej oboževanja.

Enake pojave, ki dokazujejo, da sta vrednost in cena dva različna činitelja, opazujemo povsod. Tako so n. pr. vrednosti nekaterih navadnih pisemskih znamk neznansko visoke ter gredo v milijone, dasiravno so praktično neporabne in brez vsake vrednosti.

Vrednost posesti kakega blaga je kakor vrednost zdravja, ki ga zna človek pravilno oceniti šele tedaj, ko ga izgubi. Naloga prodajalčeva je, da stranki ne dokaže samo tega, kaj si z nakupom pridobi, marveč jo tudi opozori na to, čemu se mora odreči, ako ni v posesti ponujenega blaga.

Ne gre tedaj za to, v katerem razmerju je cena prodajnih predmetov upravičena iz stališča reelne ocenitve,

marveč je vrednost predmeta odvisna samo od povpraševanja, ne glede niti na koristi, ki jih ima kupovalec od tega.

Drugo je sicer pri predmetih današnje vsakdanje trgovine, kjer imata glavno in skoraj edino vlogo kvaliteta in moda.

Dolžnost prodajalca je, da stranki živo opiše in dokaže koristi kvalitetnega

blaga, ob katerih izgine razlika v povišani ceni.

Trgovec pa stoji pred novim vprašanjem, ali naj se odloči, da prodaja manj vredno blago po nižjih cenah, ali naj se odloči za kvalitetno blago z višjimi cenami, četudi ob manjšem zaslužku?

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Razlika Din 16.100—, za katero smo vzeli iz odseka Jesenovca več blaga po dnevni ceni nego smo plačali skupno za rastoči les, podiranje, gozdno obdelavo in za dovoz na žago, odnosno na skladišče, predstavlja dobiček, ki smo ga imeli pri nakupu in izvozu iz omejenega odseka. To razliko prenesemo ob sklepu računskega leta (31. XII.) kot dobiček na račun bilance iz naslova produkcije.

Po istem principu otvorimo za gozdno produkcijo poseben račun v knjigi produkcije za vsak kupljeni kompleks, bodisi, da smo ga vzeli v izsekavo, gozdno obdelavo in izvoz v lastni režiji, ali pa, da smo kupili gozdno že obdelani les ter se naša režija nanaša samo na izvoz lesa.

Za les pa, ki ga kupimo postavljen na žago ali na oddajno skladišče, če tudi v celotni produkciji kakega gozdnega kompleksa, seveda ne otvarjamo posebnega računa v knjigi produkcije, ker predstavlja tak les gotovo skupino blaga; tedaj račun blaga, porazdeljen na posamezne skupine, če ga sprejmemo na naše oddajno skladišče za gotovo blago. Če ga pa dovozimo v svrhu nadaljne obdelave na katero izmed naših žag, ki ima v knjigi produkcije otvorjen svoj poseben račun, tedaj obremenimo za prevzeti les ta račun.

Skoraj vsak lesni trgovec ima bodisi na skladišču, bodisi kje drugje navadno še poseben prostor, na katerem vrši končno obdelavo lesa, ki se v polobdelanem stanju dovaža tja iz raznih gozdnih kompleksov ali pa nakupi od posameznikov. Največkrat gre za obtesavo

tanjšega oblega lesa v trame, za končno izdelavo pragov, ali pa tudi za izdelavo cepanic za kurjavo iz okroglega lesa.

Včasih so posebne prilike v gozdnem kompleksu takšne, da je obdelava podrttega lesa na posebnem prostoru priporočljivejša. Ako je tak prostor odbran samo za obdelavo lesa iz enega samega gozdnega kompleksa, ni potreba v knjigi produkcije za tak prostor otvarjati posebnega računa, ker tvori ta, kakor tudi vsi dovozni stroški in stroški za končno obdelavo lesa, del računa dotičnega gozdnega kompleksa.

Ako pa je prostor za obdelavo lesa v razne merkantilne vrste določen za več različnih kompleksov, morda celo za razno, od posameznikov kupljeno, polobdelano blago, tedaj mora imeti v knjigi produkcije otvorjen poseben račun, v katerem ga obremenimo po vzorcu žag za vsakokratni dovoz lesa po dnevni ceni, kakor tudi za vse stroške dokončne obdelave lesa. Priznamo ga pa nasprotno za ono izgotovljeno blago, ki ga prevzame naše oddajno skladišče po dnevni ceni.

Razlika, ki jo dobimo koncem leta, predstavlja dobiček na račun produkcije, v kolikor so dobropisi za na oddajno skladišče odnosno na žagah prevzeto blago večji od obremenitev za na tak prostor pripeljano polobdelano blago in za stroške končne obdelave.

Dela, ki so potrebna za obdelavo lesa v svrhu izboljšanja, kakor: poprave slabega tesanja, obžaganje razbitih ali slabo obžaganih glav, klanje predebelih okroglic in slična opravila, ki jih radi lepšega zunanjšega izgleda opravimo na

oddajnem skladišču, vpisujemo na račun režije (obdelava lesa — dneve in plače) ter navadno ne odpiramo za manjše postavke posebnega računa v knjigi produkcije.

Ako pa so taka dela pogostejša in zavzemajo večjo postavko, je priporočljiva tudi otvoritev posebnega računa v svrhu točne trgovčeve evidence.

Manipulacija na žagah, kakor tudi upravno vodstvo žage in njeni odnosi nasproti glavnemu upravnemu vodstvu (glavnemu knjigovodstvu) so raz-

lični in je celo pri večini današnjih lesnih podjetij še vedno v rabi napačni sistem, da zlasti tam, kjer trgovec razpolaga samo z eno žago, ne vodi o njej v knjigi produkcije posebnega računa, marveč jo smatra za del celokupne lesne trgovine, dasiravno ne obdeluje lesa izključno samo na žagi, marveč se poleg tega peča tudi z gozdno eksploatacijo, z drugačno obdelavo lesa in poleg tega navadno tudi z nakupom izgotovljenega komercialnega blaga.

(Dalje sledi.)

Razprodaje.

Pod tem naslovom smo v letošnji četrti številki priporočili razprodaje kot propagandno sredstvo za trgovino v zvezi s težnjo, izbežiti se prevelikih zalog potom znižanja cen in si na ta način pribaviti eventualno potrebno gotovino.

Pri tem pa nimamo v mislih razprodaj, ki se vršijo vsled opustitve trgovine, ker so te podvržene dovoljenju pristojne trgovske zbornice in se brez tega dovoljenja ne smejo vršiti pod označbo »razprodaja«, marveč se v to svrhu porabi vedno kak drug primeren naslov — n. pr.: »znižanje cen vsled skrčenja zaloge«, »10 (20 itd.) odstotni popust pri perilu (galanteriji itd.)«, »inventurni teden« itd.

Beseda »razprodaja« pa se, kot rečeno pri takih propagandnih znižanjih cen ne sme uporabljati, ker to prepoveduje zakon o razprodajah od 25. julija 1929.

Zadnje čase so zlasti v mestih v navado slične razprodaje, vsled česar so bila konkurenčna podjetja oškodovana ter vložila razne pritožbe.

Potrebno je tedaj, da naše naročnike seznanimo z osnovnimi predpisi tega zakona.

Razprodaje dovoli pristojna trgovska zbornica na podlagi posebne prošnje trgovca le v slučaju opustitve dotične obrti, preselitve ali vsled smrti oziroma kake druge elementarne nezgode.

V prošnji mora trgovec poleg trditev naznačiti tudi lokal razprodaje in osebo, ki ji je razprodaja poverjena; dalje čas razprodaje, ki ne sme biti daljši od treh (samo v izjemnih slučajih do šest) mesecev; opis blaga po vrsti, količini in vrednosti in končno razloge, ki so ga napotili k razprodaji.

Dovoljenje za razprodaje dobe samo oni trgovci, ki so svojo obrt v dotičnem kraju izvrševali najmanj dve leti.

Razprodaja se sme vršiti samo v enem lokalu, v katerem se ne sme prodajati tudi blago, ki v razprodaji ni zapopadeno. Če ima trgovec več podružnic, mora vložiti za vsako posebno prošnjo, če so te podružnice v različnih krajih. Ako pa so podružnice v enem samem kraju, tedaj se ima razprodaja vseh podružnic vršiti v enem lokalu.

Važna je tudi določba, da trgovec, ki je dobil dovoljenje za razprodaje, ne more izvrševati v istem kraju obrti najmanj dve leti.

Brez dovoljenja za razprodaje je prepovedana tudi vsaka reklama, ki bi utegnila napraviti vtis, da se vrši tam razprodaja.

Kršitve so poleg globe do 10.000 Din zvezane tudi s prepovedjo izvrševanja obrti za dobo dveh let.

Da ne bo napačnega umevanja, opozarjamo trgovce na ta zakon, katerega določila je treba pri propagandnih razprodajah upoštevati.

Ing. Fr. V.

Nekaj o elektriki.

(Nadaljevanje.)

Iz transformatorske postaje, kjer se, kakor smo že omenili, pretvarja visoko napeta elektrika v elektriko nižje napetosti, navadno 380/220 voltov, so elektrovodi speljani ob cestah in ulicah, in sicer po lesenih drogih, ali pa po železnih konzolah. Žica, ki je večinoma bakrena, mora biti pritrjena na porcelanastih izolatorjih ter tako nameščena, da je vsak slučajen dotik z njo izključen.

Dasi se elektrika, ki je speljana do posameznih hiš, imenuje nizko napeta, utegne vkljub temu postati nevarna. Zato mora biti speljana v gotovi višini od tal; v stanovanjih pa morajo biti žice obdane z izolirajočimi ovoji iz kavčuka in bombaža, ki elektrike ne provajajo, tako da dotikanje take izolirane žice ni več nevarno.

Nevarnost je seveda tem večja, čim višja je napetost. Težko je pa določiti ono napetost, pri kateri dotikanje elektrovodne žice ni več nevarno. Odvisno je to pred vsem od poedinega človeka samega. V splošnem bo človek z dobrim srcem lažje prenesel električen udarec nego oni s slabim. Veliko vlogo igrajo tudi zunanje okolnosti, kakor: podlaga na kateri stojimo, stanje obuvala in slično. Ako stojimo n. pr. na vlažni zemlji z mokrimi čevlji, utegne postati dotik neizolirane žice smrtnonevaren, dočim je nevarnost takoj znatno zmanjšana ali sploh odstranjena, če podložimo suho desko, ki nas izolira proti zemlji. Otroci so napram elektriki občutljivejši nego odrasli. Isto velja za nekatere živali. Velika je zlasti nevarnost pri konjih, ker tvorijo železne podkve izredno dober stik z odtrgano žico in z zemljo. Izkušnje so pokazale, da napetost do 40 voltov, pri otrocih in mnogih živalih celo samo do 24 voltov v nobenem slučaju ni nevarna. Kakor hitro pa imamo opravka z višjo napetostjo, je previdnost vsekdar na mestu, zlasti pa moramo v tem slučaju skrbeti za brezhibno izolirano hišno inštalacijo.

To hišno inštalacijo si mora preskrbeti hišni lastnik sam, dočim napeljava po ulicah in cestah — takozvano krajevno električno omrežje — zgradi elektrarna na svoje stroške. Včasih zahteva elektrarna od vsake hiše, ki se namerava priključiti na to omrežje, enkratni prispevek k gradbenim stroškom. Višina tega prispevka se določi običajno po številu priključenih žarnic in motorjev, včasih pa tudi po davčni moči posameznega konzumenta. Pobiranje prispevka je v toliko upravičeno, ker so dohodki od toka po podeželskih krajih večinoma tako majhni, da bi sicer amortizacija in vzdrževanje daljnovoda in krajevnega omrežja bilo nemogoče. Višja cena za tok pa bi tudi ne bila umestna, ker bi trajno obremenjevala konzumente ter ob enem ovirala racionalno izrabljanje razpoložljive električne sile.

Nekatere elektrarne pa zgrade samo daljnovode, dočim prepuste skrb za krajevno omrežje interesentom samim. V tem slučaju se navadno ustanovi **električna zadruga**, koje naloga je financiranje in vzdrževanje tega omrežja. Po večjih krajih, zlasti v mestih vrši to delo občina sama, ki v ta namen ustanovi lastno električno podjetje. Žal se ta podjetja pečajo tudi s podrobno prodajo raznih elektrotehničnih predmetov, kakor žarnic, likalnikov, svetilk i. dr. Kakor je na eni strani preskrbovanje prebivalstva s ceneno električno energijo brezdvomno eminentno javna zadeva, slično kakor preskrbovanje z zdravim pitno vodo, tako se na drugi strani po našem mnenju ne sklada ne z nalogo občine, niti ne z načelom proste trgovine, da občina nastopa kot detajlni trgovec ter tako konkurira z lastnimi občani, ki so koncem koncev prav tako bistveno sestavni del občine kakor ostali sloji.

Zvezo med krajevnim omrežjem in hišno inštalacijo imenujemo hišni priključek. Tudi tega mora zgraditi odjemalec elektrike, oziroma hišni gospodar

sam na lastne stroške. Pogosto nastanejo prepiri, kje da se neha krajevno omrežje ter prične hišni priključek. Najpravilnejše načelo je, da velja za krajevno omrežje oni elektrovod, ki dovaja elektriko vsaj še do dveh hišnih gospodarjev, dočim se dovod do posamezne hiše že mora smatrati za hišni priključek. Oni, ki je bolj oddaljen od glavnih cest, mora v tem slučaju sicer nositi

večje stroške za priključek, kar se pa ne dá preprečiti, pravtako, kakor ne more vsakdo imeti enake poti do železniške postaje, ki je istotako javna. Zato priporočamo, da se pri oddaji hišne inštalacije takoj tudi razčisti vprašanje hišnega priključka, da ne nastanejo pozneje neprijetna presenečenja vsled naknadnih računov.

(Dalje sledi.)

Gospodarske beležke.

Poravnava državnih dolgov.

Iz prejšnjih let ima naša država še okoli 83 milijonov neporavnanih dolgov, ki se bodo vsled naredbe finančnega ministra pričele izplačevati pri drž. blagajnah po tem redu, da se najprej poravnajo starejše in za tem novejše državne obveznosti, ki doslej iz različnih vzrokov še niso bile upnikom, zlasti raznim dobaviteljem, izplačane. Do zneska Din 50.000 se izvršijo takoj proti predložitvi pravilno likvidiranih dokumentov. Večja izplačila pa se likvidirajo šele na pristanek finančnega ministra.

Konferenca o brezposelnosti.

Te dni zboruje pod predsedstvom ministra za socialno politiko v Beogradu konferenca delavskih in delodajalskih zastopnikov, ki razpravlja o tem, kako zaježiti naraščajočo brezposelnost, ki vedno hujše vpliva na itak slabo gospodarsko stanje. Minister dr. Preka je mnenja, da se tega vprašanja ne da rešiti brez sodelovanja Društva narodov. Mi pa smo prepričani, da bi se gospodarsko stanje takoj izboljšalo, če bi se pričelo intenzivno s potrebnimi javnimi deli, zlasti prometnimi, ki bi z lahkoto zaposlili vse brezposelne. Država naj bi po vzorcu Čehoslovaške najela posojilo za omilitev gospodarske krize, ker bi s tem ne omogočila samo zgraditev res neobhodno potrebnih naprav (Kočevje — Sušak itd.), marveč bi blažilo vplivala na celokupno gospodarstvo.

Občni zbor ptujskega gremija.

Dne 21. t. m. se je vršil pod predsedstvom gremijalnega načelnika g. Franca Lenarta občni zbor ptujskega trgovskega gremija.

Iz njegovega poročila posnemamo, da šteje društvo 188 članov, od katerih je 48 protokoliranih ter 140 neprotokoliranih trgovcev. Člani gremija zaposlujejo 129 pomočnikov in 38 vajencev.

Delovanje gremija, kakor tudi proračunsko poročilo priča o sposobnosti in agilnosti njegovega vodstva.

Modernizacija in razširjenje sušaškega pristanišča.

Po zanimivih predavanjih ing. Klodiča o ustvaritvi luškega sistema, ki naj bi potom železniškega spoja in izpopolnitve pristaniških naprav na Sušaku, v Martinšici in v Bakru, zvezal vsa tri pristanišča v eno celoto, ki bi bila vstanu zadoščati vsem našim potrebam, poleg tega pa prevzeti tudi del transitne trgovine, se je sklicala za prihodnji mesec anketa v Beograd pri prometnem ministru, ki bo obravnavala to vprašanje. Razprave se bodo udeležili predstavniki gospodarskih organizacij iz vseh krajev, ki gravitirajo na Sušačko pristanišče. Seveda bo prišel ta sistem do prave veljave šele tedaj, ko se zgradi zveza s Kočevjem.

Novi tovarni listi.

S prvim marcem se uvedejo v promet novi tovarni listi. Dosedanji ostanejo še v prometu, dokler se ne porabijo.

Druga kuharska razstava v Ljubljani.

V dneh od 1. do 3. marca se vrši v dvoranah »Uniona« druga razstava kuharske umetnosti, ki je že lansko leto pokazala zelo uspešne rezultate ter uspela nad vse pričakovanje lepo.

Tudi letošnji odbor je ob agilnem sodelovanju tajnika Zveze natarjev g. Riharda Vošpernik, pod predsedstvom g. Babineka zastavil vse sile, da bo razstava v vsakem oziru zadovoljila tudi najbolj pedantske ocenjevalce. Pokroviteljstvo razstave je prevzel ban g. dr. Marušič.

Razmah našega združništva.

V pretečenem letu je bilo v Dravske banovine na novo vpisanih zopet 81 zadrug, tako da znaša število skupnih vpisov po prevratu 777, izbrisov pa 303, tedaj skupni prirastek 474 zadrug v 12. letih.

Ford ne zgradi tvornice pri nas.

Pogajanja med našo vlado in Fordovimi zastopniki so se končala z neuspehom, ker vlada ni mogla dati Fordu zahtevanih koncesij. Časopisje poroča, da se za ustanovitev tovarne avtomobilov in traktorjev v naši državi zaima več drugih inozemskih podjetij, zlasti neka velika francoska tvrdka.

Tujski promet na gornjem Jadranu.

Statistika turizma na našem gornjem Jadranu je od leta 1928 v stalnem porastu. Dočim je bilo tedaj zabeleženih 42.906 tujcev, je znašalo število turistov leta 1929 50.612, lansko leto pa narastlo na 54.138. Naraščanje turizma v času splošne evropske gospodarske depresije je vsekakor znak velikega napredka. — Po državni pripadnosti je bilo lani: 24.979 Jugoslovanov, 9.649 Avstrijcev, 6.544 Nemcev, 7.472 Čehoslovakov, 1761 Poljakov, 1750 Madžarov, ostanek 1983 odpade na različne druge narodnosti.

Zanimanje za naše blago.

Za jajca se zanima večja milanska tvrdka. Naslov pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu pod št. 3099.

Tujski promet v Ljubljani.

V pretečenem letu je bilo pri raznih prenočiščih v Ljubljani prijavljenih 55 tisoč 791 tujcev, in sicer 24.552 iz Dravske banovine ter 8210 iz raznih drugih krajev države; iz inozemstva je bilo: 5734 Avstrijcev, 3370 Nemcev, 2960 italijanskih državljanov, 1926 Čehoslovakov, 515 Madžarov, 128 Rusov in 1187 tujcev iz raznih drugih evropskih držav, dalje 443 Američanov ter 74 oseb iz raznih drugih delov sveta.

Izvirna spričevala za uvoz v Španijo.

Špansko poslaništvo javlja, da mora biti vse naše uvozno blago za Španijo opremljeno s spričevalom o izvoru, sicer bi se v Španiji carinilo tako, kot da prihaja iz nepogodbene države, na kar opozarjamo zlasti lesne izvoznike.

Naraščanje produkcije bakra v Boru.

Borski bakreni rudnik, ki ga ima v eksploataciji francoska družba »Mines de Bor« je v nasprotju z drugimi svetovnimi bakrenimi rudniki v nezadržanem razvoju ter je lanska produkcija bakra znašala 24.463 ton, leta 1929 20 tisoč 765 ton, in leta 1928 15.086 ton, dočim je znašala produkcija leta 1924 le 7.132 ton.

Deputacija trafikantov v Beogradu.

V zvezi z narutom za novi monopolski zakon so te dni posetili našo prestolico zastopniki udruženja trafikantov ter posetili generalnega direktorja Uprave državnih monopolov, kateremu so izročili svoje želje glede sestave novega monopolnega zakona, kakor tudi glede znižanja davčnih bremen in bolj racionalne politike pri izdajanju dovoljenj za nove trafike.

The logo for Schmoll Pasta features the brand name in a stylized, cursive font. 'Schmoll' is written in a large, flowing script, with 'Pasta' underneath it in a similar but slightly smaller font. The letters are dark and set against a light background.

je pri nas in v inozemstvu najbolj priljubljena

krema za čevlje

PRISTOJNOST SODIŠČ ZA TRGOVSKE TERJATVE.

Pravkar objavljeni zakon o postopku v civilnih pravnih, s katerim se podrobneje pobavimo v prihodnjih številkah, prinaša med drugim tudi izpremembo pri fakturnih tožbah, ki je za trgovce zelo važna. Za sedaj je sicer še v veljavi stari zakon, s 1. januarjem pa stopi v veljavo novi za celo državo.

Doslej je veljal običaj, da je trgovec imel na fakturi zabeleženo pripombo: »Plača in toži se v....« Ta pripomba se je navadno vedno nanašala na kraj trgovčevega bivališča in je bila s tem pri nas že tudi določena pristojnost sodišča na trgovčevem sedežu, če se je toženec nahajal v Sloveniji ali Dalmaciji, dočim so bili v ostalih pokrajinah države veljavni razni drugi zakoni, ki so se več ali manj krili s to prakso.

Novi postopek pa ne priznava takim fakturnim klavzulam nobene vrednosti ter je treba dolžnika tožiti na kraju njegevega bivališča.

Tudi pri malem trgovcu se često dogodi, da stoji v kupčijskih zvezah z osebami ki spadajo pod drugi sodni okoliš,

ali ki so vsled preselitve zapadle pristojnosti kakega drugega sodišča.

Ker od 1. januarja 1932 naprej taka fakturna klavzula ne bo imela več nobene veljave ter bo trgovec v slučaju tožbe moral isto vložiti na kraju dolžnikovega bivališča, opozarjamo naše naročnike, da si podsodnost domačega sodišča zagotovijo že ob sklepu naročila, oziroma ob izvršitvi kupčije na ta način, da naročilnico, ki jo morata podpisati kupovalec in prodajalec, izpolni z besedilom:

»Za vse zaveze, izhajajoče iz tega razmerja, zlasti za iztoževanje kupnine in stroškov, se obe stranki podvržeta podsodnosti srezkega sodišča v....«

Alko je kupčija sklenjena samo na podlagi fakture, brez naročilnice, naj to klavzulo (namesto: »iz tega razmerja« — vstavi: »iz te fakture«) podpiše kavec na fakturi, zlasti na kopiji ali prepisu iste, ki si jo obdrži prodajalec, da se s tem izogne kasnejšim sitnostim in stroškom.

TRGOVINA Z ŽELEZOM IN GOSPODARSKA KRIZA.

Pod tem naslovom prinaša »Jugoslovanski Lloyd« zanimiv in gotovo tudi povsem upravičen članek, v katerem kritizira današnje previsoke cene železa, ki niso v nikakem razmerju s cenami drugega blaga, zlasti poljskih pridelkov.

Pred vojno je bila cena paličnega železa 22 kron, najboljša moke pa 26 krcn za 100 kg iz tovarne, oziroma iz mlina. Danes pa stane 100 kg moke 280 Din, železa pa 330 Din.

Z ozirom na cene moke bi cena železa ne smela biti višja od 235 Din v tovarni.

Isti pojav opazujemo pri vseh drugih izdelkih železne industrije. Naši domači industrijalci, katerih železni proizvodi so zaščiteni z visoko uvozno carino, ki znaša pri 100 kg: železa v palicah 132 dinarjev, žebelj 253 Din, trgovskih zlitin 385 Din, sekir in okovov pa celo 550 Din, trdijo, da tudi pri tej visoki zaščiti, ki sama na sebi znaša polovico realne vrednosti, ne zaslužijo dovolj.

Inozemski tvorničarji in domači strokovnjaki pa so drugega mnenja.

Dokaz temu je tudi dejstvo, da so naši trgovci v pretečenem letu, navzlic visokim zaščitnim carinam! upovali ve like množine paličnega, obročnega in pločevinastega železa v inozemstvu pri nekarteliranih tvornicah, ki so zamogle blago dajati cenejše kot domača podjetja, dasiravno so tam produkcijski stroški isti, ali pa celo veliko višji in voznina razmeroma draga, ker gre za železo iz velikih razdalj: Nemčije, Luksemburga in Anglije.

Seveda so naše tvornice zaslužile mnogo, trgovec z železom pa je komaj kril svoje režijske stroške, ali pa še teh ne. Pri vsem tem pa je moral redno poslušati tožbe kupovalcev, zlasti kmetov, da je železo v primeri s cenami poljskih pridelkov oduroško drago.

Tako nevzdržno stanje je omogočeno samo vsled obstoja kartelov, ki ne stoji pod nobeno kontrolo, tudi pod državno

ne, dasiravno jih ona štiti z visokimi uvoznimi carinami. Pri teh razmerah seveda ne more biti govora o kakem svobodnem teknovanju.

Posebno industrija konjskih žabljev ima pri nas pravo monopolno stališče, ki ji omogoča, da vzdržuje cene na vi-

šini 14 Din pri kg, dočim bi morala cena znašati največ 8 Din.

Trgovci z železom se seveda nahajajo vsled tega v težkih razmerah. Še bolj pa občutijo to vse druge gospodarske panoge, zlasti naš kmet, ki mora svoje blago dajati pod ceno, za potrebno železo pa plačevati horendne zneske.

Po širnem svetu.

Avstroogrski predvojni dolgovi.

Na konferenci v Haagu je bilo med upniki bivše Avstroogrške in nasledstvenimi državami končno rešeno vprašanje njenih predvojnih dolgov, ki znašajo okoli 10 milijard a. o. kron. Jugoslavija je prevzela od tega v svojo obvezo 44 milijonov kron, ki jih plača po kurzu 4:51 švic. frankov, tedaj skupno 117,5 milijona dinarjev, ki jih izplača upnikom do leta 1957.

Čehoslovaška — Avstrija — Madžarska.

Zadnje čase se veliko piše o razgovorih Avstrije s Čehoslovaško glede sklepa nove trgovinske pogodbe. Tudi Madžarska se je že naveličala carinske vojne ter predlagala pogajanja. Čehoslovaška je sicer naklonjena obojnim predlogom, vendar se razgovori pred zaključkom trgovinske pogodbe z Jugoslavijo ne bodo pričeli.

Pred novimi povišanji agrarnih carin v Avstriji.

Ker agrarci v Avstriji niso mogli prodreti s svojimi zahtevami po uvedbi novih, pretirano visokih carin, ki bi ne pomenile samo veliko socialno zlo, marveč bi gospodarsko krizo še poostriale, ker bi bile agrarne države prisiljene tudi k povišanju carin za avstrijske izvozne predmete, so predložili parlamentu zahtevo po uvedbi gibljive zaščitne carine, ki naj bi se poviševala zlasti za žito, živino in druge poljske pridelke v istem razmerju kot padajo v inozemstvu cene tem pridelkom, da bi avstrijski domači proizvodi lahko obdržali sedanjo ceno.

Agrarna konferenca v Bukarešti.

Pri zadnji konferenci strokovne komisije agrarnih držav v Bukarešti, na kateri so bile zastopane poleg Romunije tudi Jugoslavija, Madžarska, Poljska, Bolgarija, Čehoslovaška in Latiška, so se strokovnjaki zavzeli za uvedbo preferenčnega carinskega sistema z izjemo Čehoslovaške in Latiške, ki kot bolj industrijski državi stavita gotove prihranke.

Osnoval se je odbor, čigar naloga je paziti na to, da se sklepi agrarnih konferenc tudi v resnici izvršujejo.

Z ozirom na evropsko unijo je konferenca izrazila željo po skupnem nastopu agrarnih držav v gospodarskih vprašanjih pri Društvu narodov, da se na ta način doseže večji vpliv.

Povišanje cen na debelo.

Tekom zadnjih treh let so cene na debelo v večjih državah kazale sledeče gibanje skupnega indeksa:

	1930	1929	1928
Francija	80.8	90.8	90.0
Amerika	86.3	96.3	98.2
Anglija	78.3	91.5	93.8
Nemčija	93.5	102.3	104.7
Italija	62.8	73.5	75.2

Najbolj so cene na debelo padle na Angleškem. Razlika cen v letu 1929 se ni bila tako velika in se pokazuje najhujši padec v lanskem letu.

Sedanji indeks cen pa kaže sledeče stanje: Francija 75.8, Anglija 66.9, Nemčija 85.6, Italija 54.9, Amerika 76.3. — Indeks se je zadnjih 14 dni nekoliko umiril ter ne kaže več tako velikega nazadovanja kot v januarju in prvi polovici tekočega meseca.

Težak finančni položaj Italije.

Dasiravno je proračunsko leto Italije zaključeno s koledarskim letom, tedaj 31. decembra, so ugotovitve o državnem gospodarstvu v pretečenem letu tako porazne, da jih vlada noče še objaviti, temveč pripravlja teren za objavo drž. proračuna s poluradnimi izjavami. Tako poroča agencija »Stefani«, da bo znašal deficit pretečenega proračunskega leta nad 2.500 milijonov lir.

Medtem ko Italija išče posojila po raznih državah, celo v toliko osovraženi Franciji, se fašistični vlastodržci nikakor nočejo odločiti, da bi reducirali previsoki vojni proračun, niti nočejo ukiniti ogromnih izdatkov za fašistično milico in raznih propagandnih stroškov v inozemstvu.

Rusko zlato v Nemčiji.

V Nemčijo je prispela zopet nova pošiljka sovjetskega zlata v teži 38 met. stotov z vrednostjo okoli 10.500 milijonov mark.

Nogavice, rokavice, volna in bombaž
najceneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG, Ljubljana
Židovska ulica — — — — — Stari trg

Brezposelnost tudi v Franciji.

Do konca pretečenega leta je bila Francija edina država v Evropi, ki ji ni bilo potreba voditi statistike o brezposelnosti. Nasprotno, okoli milijon inozemcev je dobilo zaposlenje v francoski industriji, med temi tudi okoli 70.000 naših državljanov.

Novejša poročila pa kažejo, da je ko- nečno tudi Francija morala podleči vplivom splošne gospodarske depresije, kar ima za posledico omejevanje obra- tovanja in v zvezi s tem rapidno nara- ščanje brezposelnosti. Že danes računa- jo, da je v Franciji okoli 300.000 brez- poselnih; število vsled omejenega obra- tovanja prizadetih delavcev pa je še ve- liko večje.

Ker se bo Francija skušala predvsem otresti tujih delavcev, bodo to težko ob- čutile druge evropske države. Tudi pri nas bo brezposelnost narastla vsled vračajočih se izseljencev.

Podaljšanje nemško-romunske trgovin- ske pogodbe.

Nemško-romunska trgovinska pogod- ba, ki poteče 28. t. m., je te dni po- daljšana za nedoločeno dobo proti obo- jestranski tridesetdnevni odpovedi.

PADANJE EFEKTOV V ITALIJI.

Nevzdržno padanje trgovskih in indu- strijskih papirjev v Italiji je dalo faši- stični vladi povod, da je odredila stro- ge kazni za vsako borzno špekulacijo, kj bi šla za zmanjševanjem vrednosti efektov ter postopa kazensko celo proti onim lastnikom papirjev, ki se žele po- tom prodaje iznebiti slabo stoječih del- nic.

...ko vzporedimo stanje najvažnejših papirjev kaže sledeče kurze v sredi ja- nuarja:

	1925.	1931.
Consolidato	96·95	80·52
Rendita 3½ %	81·55	70·60
Rubattino	711·—	461·—
Lloyd Sabauda	344·—	231·—
Eridania	675·—	340·—
Libera Triestina	592·—	58·—
Snia Viscosa	417·—	34·—
Selt	350·—	236·—

Sip	254·—	120·—
Unes	122·—	60·—
Miani	190·—	60·—
Ferriera Novi	170·—	—
Terno	678·—	373·—
Eba	80·—	44·—
Molini	1240·—	396·—
Semoleria	1295·—	600·—
Silos	917·—	280·—
Fiat	499·—	220·—
Cosulich	408·—	86·—
Cotonerie	119·—	14·—
Nav Alta Italia	351·—	126·—
Amiata	389·—	111·—
Oleifici Nazionali	255·—	5·—
Bonifiche	727·—	—

Skupna notacija teh 24 najvažnejših papirjev je znašala leta 1925 10.961·50 Lit, letos pa je padla na 3.985·52, tedaj so povprečno nazadovali papirji skoraj za 64 odstotkov.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

Uradni tečaji Prosti tečaj

1 angleški funt	274.9	275.40
1 ameriški dolar	56.5	56.60
1 avstrijski šiling	7.96	7.97
1 belga	7.89	7.89
1 bolgarski lev	—41	—41
1 češkoslovaška krona	1.676	1.68
1 francoski frank	2.218	2.22
1 italijanska lira	2.964	2.97
1 grška drahma	—73	—73
1 madžarski pengő	9.88	9.89
1 nemška marka	13.45	13.48
1 poljski zlot	6.33	6.32
1 romunski lej	—336	—33
1 španska peseta	5.96	6.05
1 danska krona	15.13	15.12
1 švicarski frank	10.959	10.96
1 holandski goldinar	22.77	22.78
1 turška lira, papir	26.70	26.70
1 zlati frank	10.959	10.96
1 kanadski dolar	56.02	56.01
1 norveška krona	15.13	15.09
1 brazilski milreis	5.40	5.40
1 argentinski pezoz	17.20	17.15
1 švedska krona	15.15	15.12
1 egiptovski funt	281.80	281.50

Španska peseta se je zopet okrepila od 5.75 na 6.05, sicer nobenih sprememb. Devize so nekaj višje v notaciji.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 416.50—417, 7½% Blairovo posojilo 81.50—81.75, 8% Blairovo posojilo 92 do 92.25, investicijsko posojilo 86.75 do 87.25, tobačne srečke 28 ponudba, 7% posojilo Državne hipotekarne banke 81.50—82, 4% bosanske obveznice 51.25 do 51.50, begluške obveznice 68—69, Rdeči križ 48 ponudba, Seligmanovo posojilo 7% 80.10—80.50.

Posojilo Drž. hipot. banke in bosanske obveznice so šle nekoliko navzgor. Ostali papirji so čvrsti.

Privatni efekti: Ljubljanska kreditna banka 127 povpraševanje, Prva hrvatska štedionica 975—980, Strojne tovarne 80, Trboveljska premogokopna 334 do 335, Kranjska industrijska družba 312, Združene papirnice Vevče 129 povpraševanje, Narodna banka 8150 do 8200, Kreditni zavod 170—180, Ruše 235 do 237, Obrtna banka 35 povpraševanje.

Papirji »Trboveljske« so šli zopet nekoliko navzdol, a kažejo tendenco k porastu; sicer neizpremenjeno.

Tržna poročila.

Baker gre še vedno navzgor.

Ameriški bakreni kartel je ponovno povišal cene bakra od 10.30 na 10.55 centa, oif evropsko pristanišče. Poviševanje cen temelji le deloma na povečanem povpraševanju ter gre bržčas zopet za špekulacijo.

Ruski sladkor v Trstu.

Sovjeti so pričeli konkurirati sistematično že tudi v manjših količinah po manjših pristaniščih in se je zadnje čase v Trstu že pojavil ruski sladkor v velikih množinah. Ob slabi trgovini so bile dosežene v Trstu za sladkor sledeče cene v funt sterlingih: normalni kristal 6.63—6.67, grobi kristal 7—7.50, fini kristal 6.15, kocke v zabojih po 50 kg 8 do 8.26, kubanske kocke 7.10.

Jajca.

Z nastopom toplejšega vremena so cene jajc, ki so pred 14 dnevi nekoliko porastle, kar pa je trajalo le par dni, pričele zopet padati ter se plačuje jugoslovnsko blago v Berlinu ob malem povpraševanju 7.5 do 8 pfenigov za komad, franko meja, neocarinjeno. Pred 8 dnevi so se plačevala jajca po 8—8.25 pfen., pred 14 dnevi pa celo 8.5 do 9.5 pfeniga.

Na inozemskih tržiščih kažejo cene jajc nagibanje k daljnemu padanju.

Poljski bencin in petrolej.

Na zadnjem zborovanju poljskega petrolejskega sindikata so znižali cene petroleja za 2 groša, bencina pa za 3 groše pri litru.

Volna.

Volna je že od leta 1928 stalno v padanju ter so njene cene že padle pod stroške produkcije. Zadnje znižanje cen avstralske volne pa je imelo za posledico povečano povpraševanje, vsled česar so cene šle za 10 % navzgor.

Ako vzporedimo gibanje cen volne od lanskega decembra naprej, dobimo sledeče cene:

	dec.	jan.	febr.
avstralska volna	85	81	85
»La Plata«	81	75	80

ZAGREBSKA BLAGOVNA BORZA.

Na zagrebški blagovni borzi notirajo sledeče cene:

Čaj: Ceylon o. Pecco 95—95, Moning 45—56, Panyong 58—60, Souchong 57 do 59.

Čokolada: za kaho 34—46.

Ječmenova kaša: št. 10 3·25—3·40.

Jajca: izvozno blago v zabojih po 1 tisoč 440 kom. štajerska 930—950, hrvatska 880—920, bosanska 880—920.

Jedilno olje: domače v sodih 160 kg 13·40—13·50, po 100 kg 13·55—13·65, po 50 kg 13·80—13·90, v ročkah po 20 kg 13·60—13·75; marseillsko v ročkah 2 × 25 kg 19—20, v železnih sodih po 100 kg 20—21; »Soya« v železnih sodih po 200 kg 13·75—14 Din.

Kava: Capitania I. 31·50—32, Caracas 49—50, Centralamerica spezial 32·50 do

Cene plemenitih kovin.

V berlinski veletrgovini so veljale sledeče cene za plemenite kovine: platin 3·40—3·50 RM za gr; zlato fino v naravi 2·975 RM, 900/000 lomljeno 2·35 RM, 750/000 1·80—1·85 RM, 585/000 1·45 RM, 333/000 0·75 RM za gram; srebro fino 34·40 RM, srebrni denar 900/000 31·40 RM, lomljeno srebro 800/000 22—25 RM, 750/000 20—22 RM za kg.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

33, Columbia 48—50, Costarica 56·50 do 58·50, Guatemala 48—50, Matagalpa 50 do 54, Minas naravni 32·50 do 33, Moca arabska 48—50, Portorico 58·50 do 59·50, Rio naravni - tipa Newyork 30·50 do 31, Santos I. 33—33·50, Santos extra-prima 34—34·50, Salvador naravni 42 do 43, Salvador extra 48 do 50 Din.

Svinjska mast: sodi po 50 kg 16·25 do 16·75, po 100 kg 16—16·50, po 200 kg 15·75 do 16·25, ročke po 25 kg bruto za neto 15·50—16 Din.

Slanina: soljena 21·30—21·90, suha 23—23·50 Din.

Riž: Burma II. naravni 4—4·20, Moulmain extra 6—6·25, Carolina 7·50 do 9, Raugon glase 4·20—4·40, Splendor 4·10 do 4·20, Splendor extrissima 4·30 do 4·40, Ratna 7·75—8·25 Din.

VINSKO TRŽIŠČE.

Na Štajerskem se vinska trgovina slabo razvija, dasiravno so cene lanskega pridelka razmeroma nizke. Lahka vina imajo ceno 3·50 do 4 Din, srednje vrste 4·50—5·50 Din, dočim se boljše vina plačujejo po 6—8 Din. Lanskega vina in tudi letnika 1928 je še precej na zalogi, pridelok iz leta 1929 pa je povečini razprodan, zlasti boljše vrste.

V Vršču je vinska trgovina nekoliko oživela ter se kupuje precej tudi za Slovenijo. Cenejša bela vina 9 do 9·5 stopinj stanejo 1·30 do 1·75 Din, 10 do 11 stopinj 1·75—2·25 Din, črna vina 10 do 11 stopinj 2·25 do 2·50 Din, kvalitetna vina 11 do 12 stopinj pa 3·50 do 5 Din.

Slavonska vina predlanskega letnika notirajo na zagrebški produktni borzi od 10 do 11 stopinj 3·50 do 5, 11 do 12 odstotna 4·50 do 7, kvalitetna vina 12 do 13 odstotna 8—10 Din. Lanski pridelok 8 do 11 odstotna 2·50 do 4·50, 9 do 12 odstotna 3·50 do 4·50 liter.

Dalmatinska vina so se tekom februarja precej močno izvažala. Cene so čvrste ter notirajo bela vina za alkoholno stopnjo po kraju in kvaliteti 18 do 24 Din, specijalno belo vino 13 do 14 odstotno 26 do 32 Din; črna vina 20 do 26 Din, specijalna črna vina 13 do 15 odstotna 30 do 35 Din.

ZITO.

Vsled upeljanih zaščitnih carin so ostale nizke cene inozemskega žita na naš trg brez vpliva ter so borzne note cije žita pri nas sledeče:

	Ljubljana:	Novi Sad:	Sombor:
Pšenica:			
baška in potiska 80/81 kg	210—212'50	152—157'50	157'50—162'50
gornje baška 79/80 kg	205—207'50	155—157'50	155'00—160'00
somborska 79 kg	190—192'50	145—147'50	140'00—150'00
Oves	195—197'—	145—150'00	145'00—150'00
Koruzna			
baška — stara	150—152'50	—	—
nova časovno suha	140—142'50	79— 81'00	77'50— 82'50
umetno sušena	142—145'—	—	—
Moka >0<	340—345'—	245—265'00	245'00—255'00
Ječmen: baški in sremski 63/64 kg notira v Novem sadu 107'50—112'50, baški v Somboru 64/65 kg pa 125—135.			
Moka ima v Somboru sledeče cene: >2< 215—225, >5< 185—195, >6< 175 do 185, >7< 135—145.			
Otrobi: baški 95—100, baški 95—97'50, sremski in banaški 90—95 v Novem Sadu.			
Fižol: baški uzančni 220—230, mešani 150—160 v Somboru.			

Lesno tržišče.

Olajšava lesne prevozne tarife.

Prometno ministrstvo je domačim žagam odobrilo izjemno lokalno tarifo za prevoz lesa št. 5, ki velja pri nas za razdalje do 250 kg, za Vojvodino pa brez omejitev daljave.

Dobave.

300 kub. metrov jamskega lesa nabavi do 5. marca Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju. Pojasnila pri Zbornici TOI.

Mednarodni kongres lesne in gozdne industrije.

V dneh 1.—4. julija t. l. se vrši v Parizu mednarodni kongres lesne in gozdne industrije, na katerega so pozvane vse zainteresirane gospodarske organizacije.

„TRJBUNA“ F. B. L., tovarna dvočoles in otroških vozičkov

Ljubljana, Karlovska cesta 4

Prodaja na obroke

PRED ANKETO O LESNI KRIZI.

Vedno jasneje se kaže, da na anketi o reševanju lesne krize ne bodo prišle do izraza potrebe male in srednje lesne trgovine in industrije, kar je ugotovila tudi osrednja sekcija lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih gremijev v Ljubljani. To potrjuje tudi dejstvo, da k anketi ni bil povabljen noben predstavnik naše Zbornice za TOI, niti nikdo od predstavnikov male in srednje lesne trgovine iz Dravske banovine.

Glavna naloga konferenco bo v razmotrivanju, kako znižati cene našemu lesu, da bo v stanu konkurirati lesu

drugih držav, ki imajo cene nastavljene veliko nižje, vsled česar naše blago ne more na tržišča, na katera je bilo vedno navezano, ker domači konzum ne more vsega porabiti.

Tudi primerjava lesnih cen s cenami drugih proizvodov nas pouči, da tiči edini vzrok zastoja v lesni trgovini v previsokih cenah. Ako pogledamo našo lesno trgovino iz popolnoma objektivnega stališča, moramo priznati, da so današnji stroški produkcije, to je podiranja in obdelave lesa padli že tako globoko, da jih ni mogoče več zniževati.

Pocenitev lesa pa bi se dala doseči samo potom znižanja cen za les na panju ter taks za izsekavo, dalje izvoznih tarif, pri katerih naj bi se ne favorizirali tako močno oddaljenejši kraji, ker je gotovo, da je les, ki tiči globoko v notranjosti države manj vreden kot oni, ki leži neposredno ali vsaj blizu naših izvoznih postaj in pristanišč.

ZELEZNIŠKI PRAGOVI.

Pri Generalni direkciji državnih železnic v Beogradu se je dne 14. t. m. vršila dražba za železniške pragove, ki je za lesno trgovino važna tako iz stališča cen, kot iz stališča večjih in manjših ponudb.

Dražbe se je udeleževalo 32 različnih tvrdk, ki so ponudile blago franko oddajna postaja.

Razmerje med razpisom in ponudbo je bilo sledeče (v komadih):

Hrastovi pragi:			razpis:	ponudba:
26/16	— 16	— 2-60	42.300	87.500
26/14	— 14	— 2-60	149.400	68.500
25/15	— 14	— 2-50	86.400	116.500
20/14	— 14	— 1-70	51.400	154.300

Ponudba je tedaj višja od razpisa. — Cene hrastovim pragovom v ponudbah, franko oddajna postaja, se gibljejo v sledečem razmerju: 26/16 — 16 2-60 od 61 do 65 Din, z ravno gornjo ploskvijo pa od 63 do 70 Din; 25/15 — 14 — 2-50 od 55 do 60 Din; 20/14 — 14 — 1-70 pa od 16 do 20 Din za komad.

Poleg tega je bilo ponujenih še nekaj bukovih pragov izven razpisa, po slede-

Nikakor ne gre, da bi bile prevozne tarife za les samo sredstvo, s katerim se umetno dviga cena lesa v oddaljenejših krajih na škodo lesne trgovine onih krajev, ki ležijo bližje izvoznih postaj in pristanišč. Izvozna tarifa je najbolj prizadela lesno trgovino v Dravski banovini in deloma tudi v Savski banovini, ker ji je oživela v notranjosti sami neugnano konkurenco.

čih cenah: 2-30 m po 28 Din, 1-70 m pa po 17-50 do 18 Din za komad.

Bukovi pragovi:			razpis:	ponudba:
26/16	— 16	— 2-60	29.500	70.750
26/16	— 14	— 2-60	18.200	20.000
25/15	— 14	— 2-50	113.250	89.250
25/15	— 16	— 2-50	13.000	74.500

Tudi tu je ponudba nekaj višja od razpisa in so ponudbe stavljene, franko oddajna postaja, po sledečih cenah: 26/16 — 16 — 2-60 od 35-50 do 41 Din, z ravno gornjo ploskvijo pa od 42 do 48 Din; 26/16 — 14 — 2-60 od 34-50 do 40-50 Din; 25/15 — 14 — 2-50 od 33-50 do 39; 25/15 — 16 — 2-50 od 36-50 do 39-50, z ravno gornjo ploskvijo pa od 40 do 43-50 za komad.

Borovi pragovi:			razpis:	ponudba:
26/16	— 14	— 2-60	24.200	42.250
25/15	— 14	— 2-50	12.850	23.350

Ponudba je tudi pri borovih pragovih višja od razpisa, po sledečih cenah: 26/16 — 14 — 2-60 od 36 do 40 Din, z ravno gornjo ploskvijo pa od 39-80 do 48 Din; 25/15 — 14 — 2-50 od 35-40 do 40 Din za komad.

ZAKON O GOZDOVIH.

Ministrstvo za šume in rude je izdalo krasno opremljeno knjigo: »Zakon o šumama«, v kateri so zbrani vsi zakoni, naredbe in predpisi glede gozdov, sečnje istih in gozdnega gospodarstva.

Razlago zakonov in naredb sta strokovnjaško izvršila dr. ing. Josip Balen in dr. Štefan Sagadin. Poučen predgovor je napisal ing. Vilim Čmelik.

Knjiga je pregledno in praktično razdeljena na sedem poglavij, v katerih so priobčeni zakoni in lahko umljiva pojasnila po sledečem redu: osnovne od-

redbe, gozdno-policijski predpisi, gozdno-gospodarski predpisi, pospeševanje gozdarstva, gozdna uprava, kazenske naredbe in prehodne naredbe.

Razpravo zaključujejo vsi doslej izdani pravilniki glede gozdarstva, plavljenja lesa, izvoza pogozdovanja, sečnje in uprave gozdov z razlago.

Preglednost in priročnost knjige je močno povečana s kazalom, v katerem lahko lesni trgovec hitro poišče zakon in razlago za vsak posamezni slučaj.

Tudi tehnična oprema na 323 straneh

izšle knjige je na višku: tisk jasen, na finem papirju, vezava odlična v platno.

Te knjige ne sme pogrešati noben lesni trgovec, ker mu je stalen, prepotrben vodnik v vseh vprašanih ter mu prihrani poleg sitnosti dnevno tudi mnogo stroškov in izdatkov, dnevno tudi nejo največkrat radi nepoučenosti ali pa napačnega tolmačenja zakona, pravnihnikov in naredb.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Razpoloženje na borzi, ki je obetala pred tednom postati živahnejše, je še vedno mlačno in so sklepi minimalni.

Cene so neizpremenjeno iste kot smo jih objavili v 6. številki.

Povpraševanja se nanašajo bolj na specialno blago in na blago, zlasti trame po notah, kar znači, da naši odjemalci še vedno pokrivajo samo najnujnejše potrebe. Za sedaj se išče sledeče blago:

Rezana jelovina: 200 kom. 5/22 cm, dolž. 5'60 m; 100 kom. 5/22 cm, dolžina 5'65 m; 20 kom. 12/16 cm, dolžina 6 m; letve 24/48 mm, dolžina 4 m, 3000 tek. m. — Franko meja.

1 vagon naravne bukovine, neobrobline, samo I.—II. kvalitete, suho, od 2 m naprej, 27, 38, 70 (večina 70). Franko meja Postojna tranzit.

Trami merkantilni: 400 kom. 3/3, 4 in 5 metrov; 300 kom. 4/5, 6 m; 800 komadov 5/6, 4 m. — Cene franko meja Postojna.

Jelove letve: 25 m³ 38/48 mm, 6 m³ 24/38 mm, dolžina 4 m. — Dobava takojšnja. — Franko meja Postojna.

Lipovi plohi za eksport v Grčijo, 60, 80, 100 mm debeline. Franko grška meja Devdželije tranzit.

Naravna bukovina, I., II. asortimenta, s 15% III., ca. 4 m³ debeline 40—50—60—80 mm, vse neobrobline; parjena bukovina, samo I., z 20% II. kvalitete, ca. 4 m³, debeline 40—50—60—80 mm, vse neobrobline; hrastovina, I., II. kvalitete, ca. 4 m³, debeline 40—50—60—80 mm, vse neobrobline, vse od 2 m dolžine naprej (tudi dolgo blago). — Franko meja Postojna tranzit.

Bukovi testoni. IV. kvalitete in ozki. — Cena franko prihod Sušak pristanišče.

1 vagon lipovih plohov, suhih, I., II. odnosno I., II., III. — Cena franko meja italijansko-jugoslovanska.

80 m³ rezane mecesovine, 25 × 30 cm, 4 m, toleranca 2 do 3 cm oblice. — Cena franko vagon meja italijansko-jugoslovanska.

400 komadov kostanjevih drogov, 7'50 m dolgih. — Cena franko vagon nakladalna postaja, odnosno meja italijansko-jugoslov.

Cena knjige je vsled njene obširnosti in opreme razmeroma zelo nizka ter določena na 100 Din s poštnino vred. Naročniki pa dobijo knjigo za 85 Din, ako jo naročijo pri nas.

Poslužite se ugodne prilike, ker je naklada omejena in najbrž ne bo mogoče zadostiti naraščajočemu povpraševanju. Za naročbo zadostuje dopisnica.

Nekaj 1000 komadov bukovih pragov 2'60 m, 16/16 × 26 cm, z eno tretjino zdravega rudečega srca pročelne premere z 8 cm krivine se tolerira; 2'50 m, 15/16 × 25 cm z isto toleranco in 2'30 m, 14/14 × 22 cm z isto toleranco. — Dobava najkasneje do 1 junija 1931.

Hrastovi pragi: 2'60 m × 16/16 × 26 cm polnomerni; 2'60 m × 16/16 × 25 cm polnomerni s toleranco 8 cm krivine vsakih 50%. — Dobava do 1. avgusta 1931.

100 do 120 m³ prima parjenih orehovich plohov, 55 in 60 mm debelih, 1'80 dolžine naprej, od 25 cm širine naprej, tolerira se dobro zaraščene male grče. — Cena naj se glasi franko avstrijska meja.

Rezan orehov les, prvovrstne kvalitete. — Potrebna je nota zaloge in cene franko avstrijska meja.

Bukovo oglje »samo canello«, po ceni Lit. 36— za 100 kg franko vagon meja Postojna tranzit.

Smrekovo žamanje se rabi več vagonov; blago zdravo in suho. — Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

2 vagona bukovih testonov, suhih, lepe rasti, belo, mehko, debelina 15 mm, dolžina 1'10 m, 2'20 ali dvojniki (pomnoženo), obrobljena. Cena franko meja via Postojna tranzit.

Rezan orehov les, prvovrstne kvalitete. — Potrebna je nota zaloge in cene franko avstrijska meja.

Bukovo oglje, originalno od produkcije, suho, prima, vilano, brez prahu in oraške. Cena franko meja italijanska.

Trami: 150 kosov 16/18 cm, 9 in 10 m; 100 kosov 13/16 cm, 9 do 12 m; cena naj se glasi franko meja čez Postojno. — 42 kosov 21/26 cm 7'25 m ali 7'50 do 8 m; 30 kosov 16/24 cm 5'20 ali 5'50 do 6 m. — Eventuelno se vzame tudi 19'24 mesto 16/24 cm. Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja.

**Ali ste poravnali
naročnino!**

Gospodje trgovci!

Triporočajte Vašim cenienim odjemalcem našo pravo

Kolinsko cikorijo!

Ko zahtevate pri Vašem engrosistu vanilinov sladkor in pecilni prašek, tedaj izrecno zahtevajte

Dr. Oetkerjev pecilni prašek

in

Dr. Oetkerjev vanilinov sladkor

ker se je že večkrat pripetilo, da trgovec na to pozabi, vsled česar dobite slabe posnetke naših izdelkov. Istotako pazite na zavarovalno znamko „SVETLA GLAVA“, ker je to edina, ki jamči za dobro kvaliteto.

Ako pri Vašem engrosistu ne dobite Dr. OETKERJEVIH izdelkov, tedaj pišite direktno na tovarno

Dr. Oetker Maribor

katera Vam na željo pošilja vse, pa bodisi tudi najmanjši kvantum.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

IVAN JELAČIN - LJUBLJANA

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba! Zahtevajte cenik!